

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia
1.3 Intézet	Római Katolikus Didaktikai Teológia
1.4 Szakterület	Római katolikus teológia (vallástanár), Vallástudomány
1.5 Képzési szint	alap
1.6 Szak / Képesítés	Római katolikus didaktika teológia (vallástanár), vallástudomány tanár

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	RLM3210 Újszövetségi exegézis. A kereszténység forrásai (Exegeza Noului Testament. Izvoarele creştinismului)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Prof. dr. Zamfir Korinna						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Drd. Lengyelfi Emőke						
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	2	2.6 Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező – alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					32
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					22
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					94
3.8 A félév össz-óraszama					150
3.9 Kreditszám					6

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> Nincs
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> Az Újszövetség kánonjának, korának, könyveinek általános ismerete. Jézus életének ismerete. A kora keresztény közösségek szerveződésének, Pál tevékenységének ismerete

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Táblával és vetítővel felszerelt terem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Táblával és vetítővel felszerelt terem; BibleWorks software-rel felszerelt számítógépek az informatika laborban; intézeti könyvtár Google Classroom, Schoology online platform

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> az újszövetségi könyvekkel kapcsolatos alapismeretek alkalmazása konkrét szövegeken a bibliai hermeneutika elveinek és szabályainak ismerete és alkalmazása az exegézis történetkritikai és főbb szinkron módszereinek elsajátítása az egyes újszövetségi szövegek történetkritikai elemzése
-----------------------------	---

Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • analitikus és kritikai gondolkodás képessége • a szakmai feladatok pontos teljesítésének képessége, az etikai és deontológiai elvek figyelembe vételével
------------------------------------	---

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az Újszövetség könyveinek, szövegeinek értelmezési képessége
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Az Újszövetség történetkritikai exegézisének elsajátítása • Az Újszövetség kulcsszövegei mondanivalójának ismerete

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: az evangélium. Az evangéliumok beszédanyaga: logionok, prófétai-apokaliptikus szavak, én-beszéd; írásmagyarázó, törvénytárgyoló szavak.	előadás	Jegyzet, 7-22
2. Az evangéliumok beszédanyaga: Apophtegmák. A példabeszéd, mint irodalmi műfaj. A példabeszéd formája és áthagyományozása.	előadás	Jegyzet, 22-34; KOZMA, bevezetés
3. Az evangéliumok elbeszélő anyaga: szenvedéstörténet; feltámadásról szóló elbeszélések.	előadás	Jegyzet, 35-42; BOLYKI, 3-77
4. Példabeszédek: Mt 13,20-30.36-43. Lk 15,11-32	előadás	Jegyzet, 31-33; 73-82
5. Boldogmondások, tanítványoktatás: Mt 5,3-12. Mt 6,9-13	előadás	Jegyzet, 51-72
6. A csoda jelentése és értelmezése. A csodaelbeszélés, mint irodalmi műfaj. A csodatörténetek teológiája.	előadás	WEISSMAHR, 171-185; Jegyzet, 43-50
7. Csodák: Mk 9,14-29. Lk 7,11-17	előadás	Jegyzet, 83-100
8. Találkozások. Lk 19,1-10. Mk 10,17-31	előadás	Jegyzet, 101-116
9. Szünetéstörténet: általános adatok a szenvedéstörténetéről és Jézus peréről. Mk 14,12-26 párh. (az utolsó vacsora).	előadás	GNILKA, Márk, <i>ad locum</i> ; THORDAY, <i>ad locum</i>
10. Szünetéstörténet: Mk 14,53-64 párh. (kihallgatás a főtanács előtt); 15,1-15 párh. (kihallgatás Pilátus előtt); 15,21-41 párh. (keresztrefeszítés és halál).	előadás	GNILKA, Márk, <i>ad locum</i> ; THORDAY, <i>ad locum</i>
11. 1Kor 15,1-56	előadás	Jegyzet, 135-154
12. Jn 1,1-18.	előadás	Jegyzet, 117-134
13. Az apokalipszis, mint irodalmi műfaj. Jel 1,9-19; 2,1-7; 4-6; 7	előadás	Jegyzet, 155-197
14. Jel 12-13; 19-20; 21,1-22,5	előadás	Jegyzet, 197-225
<p>Könyvészet</p> <p><i>Biblia</i>, Szent István Társulat, Budapest, 2003.</p> <p><i>Greek-English New Testament</i>, ed. Eberhard Nestle, Erwin Nestle, Barbara Aland, Kurt Aland <i>et al.</i>, Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2005</p> <p><i>Szentírás</i> (Káldi-Neovulgáta Biblia), Szent Jeromos Társulat, Budapest, 1997 (és további kiadások).</p> <p>Tankönyv: ZAMFIR Korinna, <i>Újszövetségi exegézis</i>, Kv., 2014.</p> <p>BOLYKI J., <i>Az újszövetségi írásmagyarázat elvei, módszerei és példái</i>, Budapest, 1998.</p>		

<p>BROWN, R. E., FITZMYER, J. A., MURPHY, R. E., <i>The New Jerome Biblical Commentary</i>, Avon, 1992 (magyar fordítás: <i>Jeromos Bibliakommentár I–III szerk. Thorday A., Budapest, 2002-2003.</i></p> <p>FARKASFALVY D., <i>Evangélium Szent János szerint I</i>, Eisenstadt, 1986.</p> <p>GNILKA, J., <i>Márk</i>, Szeged, 2000.</p> <p>JAKUBINYI Gy., <i>Máté evangéliuma</i>, Budapest, 1991.</p> <p>KOCSIS I., <i>Lukács evangéliuma</i>, Budapest, 1995.</p> <p>KOZMA Zs., <i>Jézus Krisztus példázatai</i>, Gödöllő, 2002.</p> <p>RICOEUR, P., <i>Bibliai hermeneutika</i>, Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1995.</p> <p>TAKÁCS Gy., <i>A Jelenések könyve</i>, Kairosz, Győr, 2000.</p> <p>TARJÁNYI B., <i>Evangéliummagyarzatok I-III. Találkozások. Példabeszédek. Csodák</i>, Gyulafehérvár, é.n.</p> <p>THORDAY A., <i>Értünk adta önmagát. Jézus szenvedéstörténete a szinoptikus evangéliumokban</i>, Szeged, 1998.</p> <p>WEISSMAHR B., <i>Filozófiai és fundamentális-teológiai megfontolások a csoda problémájához</i>, in: BENYIK Gy. (szerk.), <i>Csoda-elbeszélések. Szegedi Biblikus Konferencia 1998</i>, Szeged, 2000, 171–185.</p>		
8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Lk 10,25-37 (Az irgalmas samaritánus)	diákok előadása, kérdések megvitatása	
2. Mt 20,1-15 (Munkások a szőlőben)	diákok előadása, kérdések megvitatása	
3. Mk 4,35-41 (A vihar lecsendesítése).	diákok előadása, kérdések megvitatása	
4. Jn 2,1-12 (A kánai menyegző).	diákok előadása, kérdések megvitatása	
5. Lk 7,36-50 (Jézus Simon házában).	diákok előadása, kérdések megvitatása	
6. Lk 24,13-35 (Az emmauszi tanítványok).	diákok előadása, kérdések megvitatása	
7. Megigazulás, hit és cselekedetek a páli levelekben: Gal 3,6-14; Róm 1,16-17; Róm 3,21-4,25	diákok előadása, kérdések megvitatása	
8. Hit és cselekedetek a Jakab-levéiben és a Zsidó-levéiben (Jak 2,14-26; Zsid 11,1-12,3).	diákok előadása, kérdések megvitatása	
9. Keresztény közösségek az újszövetségi iratokban: a jeruzsálemi egyház (ApCsel 2,42-47; 4,23-5,16; 6,1-7; 15,1-35).	diákok előadása,	

	kérdések megvitatása	
10. A páli közösségek (1 Tessz 5, 12-25; Fil 1,1-6. 4,1-9; 1Kor 1,10-17; 3,1-17; 12. fej.).	diákok előadása, kérdések megvitatása	
11. Házitáblák a deuteropáli levelekben (Kol 3,18-4,1; Ef 5,22-6,9).	diákok előadása, kérdések megvitatása	
12. Feladatok az egyházban a pasztorális (tritopáli) levelek tükrében: 1Tim 3,1-13; 4,12-16; 5,3-22; 2Tim 1,6-14; Tit 1,5-9	diákok előadása, kérdések megvitatása	
13. A közösségi szentírásolvasás módszerei.	diákok előadása, módszerek alkalmazása	
14. Összefoglalás. Kérdések tisztázása		
Könyvészet		
<p><i>Biblia</i>, Szent István Társulat, Budapest, 2003.</p> <p><i>BibleWorks for Windows</i>, Bushell, Michael S., Michael D. Tan, Glenn L. Weaver (eds.), CD-Rom, Version 7.0.012g, Norfolk, VA: BibleWorks, 2006 (a karon hozzáférhető).</p> <p><i>Greek-English New Testament</i>, ed. Eberhard Nestle, Erwin Nestle, Barbara Aland, Kurt Aland <i>et al.</i>, Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, ²⁷2005.</p> <p><i>Szentírás</i> (Káldi-Neovulgáta Biblia), Szent Jeromos Társulat, Budapest, 1997 (és további kiadások).</p> <p>HAAG, H. (szerk.), <i>Bibliai lexikon</i>, Budapest, 1989.</p> <p>LÉON-DUFOUR, X. (szerk.), <i>Biblikus teológiai szótár</i>, Budapest, 1986.</p> <p>VARGA Zs., <i>Újszövetségi görög-magyar szótár</i>, Budapest, 1992.</p> <p>BENYIK Gy. (szerk.), Szegedi biblikus konferencia kötetei, Szeged, 1995-2011.</p> <p>BOLYKI J., „<i>Igaz tanúvallomás</i>” <i>Kommentár János evangéliumához</i>, Osiris, Bp., 2001.</p> <p>BOVON, F., <i>Das Evangelium nach Lukas</i> (EKK III/1-4), Düsseldorf, Zürich, Neukirchen-Vluyn, 1989-2009.</p> <p>BROWN, R. E., FITZMYER, J. A., MURPHY, R. E., <i>The New Jerome Biblical Commentary</i>, Avon, 1992 (magyar fordítás: <i>Jeromos Bibliakommentár I–III</i> szerk. Thorday A., Budapest, 2002-2003). [a továbbiakban NJBC/JBK].</p> <p>EGGER, W., <i>Közösen olvassuk a bibliát</i>, Bécs, 1977.</p> <p>FARMER, W. R., MCEVENUE S., LEVORATTI A. J., DUNGAN D.L. (eds.), PATHRAPANKAL J., EYNIKEL, E., <i>The International Bible Commentary</i>, Bangalore, 2004 [a továbbiakban IBC].</p> <p>JAKUBINYI Gy., <i>Máté evangéliuma</i>, Budapest, 1991.</p> <p>KOCSIS I., <i>Lukács evangéliuma</i>, Budapest, 1995.</p> <p>LUZ, U., <i>Das Evangelium nach Matthäus</i> (EKK I/1-4), Düsseldorf, Zürich, Neukirchen-Vluyn, 1996-2002.</p> <p>MANNS F., <i>A Logosz bővületében. Zsidó hagyományok, keresztény értelmezés a jánosi iratokban</i>, Sapientia-L'Harmattan, Budapest, 2016.</p> <p>OBERLINNER L., <i>Die Pastoralbriefe. Erster Timotheusbrief, Zweiter Timotheusbrief</i>, (HThKNT), Freiburg-Basel-Wien, 1994, 1995.</p>		

<p>RICOEUR, P., <i>Bibliai hermeneutika</i>, Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1995.</p> <p>ROLOFF J., <i>Die Kirche im Neuen Testament</i>, Göttingen, 1993</p> <p>SCHRAGE W., <i>Der erste Brief an die Korinther (EKK VII/2)</i>, Solothurn, Düsseldorf, Neukirchen-Vluyn, 1995.</p> <p>SIMON T. L., <i>A kezdetek varázsa és lendülete. Közelítések a Lukács- evangéliumhoz és az Apostolok cselekedeteihez</i>. Sapientia-L'Harmattan, Budapest, 2012.</p> <p>SPINETOLI, O.: <i>Lukács, a szegények evangéliuma</i>, Szeged, 1996.</p> <p>SPINETOLI, O.: <i>Máté, az egyház evangéliuma</i>, Szeged, 1998.</p> <p>STÖGER, A.: <i>Lukács evangéliuma</i>, Eisenstadt, 1975.</p> <p>TARJÁNYI B.: <i>Evangeliummagyarázatok I-III. Találkozások. Példabeszédek. Csodák</i>, Gyulafehérvár, é.n.</p>		
--	--	--

9. A tantárgy tartalmának összhangba hozása az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásaival.

<ul style="list-style-type: none"> • A tantárgy tartalma megegyezik a fontosabb egyetemeken oktatott újszövetségi exegézis tartalmával és módszereivel. • A tárgy keretében figyelembe vesszük a kortárs bibliakutatás eredményeit.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Kulcsfogalmak és az újszövetségi exegézis alkalmazásának képessége	Féléves részvizsga (írásbeli) és félév végi vizsga (írásbeli). A részvizsga időpontját a hallgatókkal egyeztetjük A vizsga és részvizsga a Schoology platformon lesz.	75 %
10.5 Szeminárium	A szemináriumi témák elsajátítása. Szemináriumi dolgozat.	Szemináriumi dolgozat (50%); feladatlapok (50%). Részletes tudnivalók a szeminárium ismertetésében.	25 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • A hermeneutika és exegézis alapfogalmainak ismerete, a történetkritikai módszer alkalmazásának képessége • Az alapvető újszövetségi szövegek exegézisének képessége 			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2022. ápr. 24.

Prof. dr. Zamfir Korinna

Drd. Lengyelfi Emőke

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2022. ápr. 30.